

Stavanger
kommune

Dette skal vi jobbe for de neste 10 åra

Næringsstrategi 2021–2030

Strategien er vedtatt av Stavanger
kommunestyre 19. april 2021

INNHold →

Næringsstrategi 2021–2030

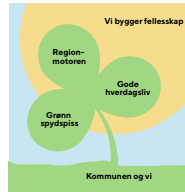
INNHOOLD

1) Næringsstrategien på ett minutt

2) Kunnskapsgrunnlag og medvirkning

3) Hvorfor en næringsstrategi?

4) Hvorfor haster det med omstilling?

5) Hvordan lykkes vi?

6) Hvordan skal kommunen bidra?

7) Mål

8) Satsingsområder

- Energihovedstaden
- Landbruk og havbruk
- Industri, teknologi og kompetanse
- Opplevelser, reiseliv og kultur

9) Strategiske grep

- Beste vertskapskommune
- Framtidsrettede arbeidsplasser
- Attraktiv storbyregion
- Internasjonalt samarbeid

Kort fortalt:

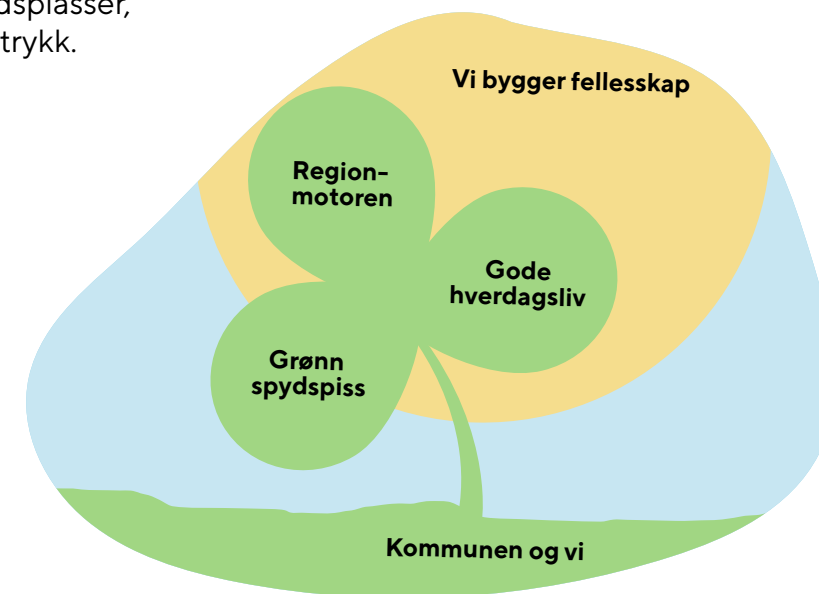
Næringsstrategien på ett minutt

- Stavanger-regionen skal være storbyområdet med størst konkurransekraft og verdiskaping i landet, og være ledende på grønn omstilling.
- Næringsstrategien bygger på og skal støtte opp om kommuneplanens samfunnsdel og klimamål.
- Den skal gjelde fram til 2030 og beskriver mål, satsingsområder og hvordan vi skal nå målene.
- Tiltak og aktiviteter beskrives i handlingsplaner.
- Det viktigste i strategien er at vi går sammen for å bidra til framtidsrettede og trygge arbeidsplasser, og legger til rette for et mangfoldig og grønnere næringsliv som bidrar til et lavere klimaavtrykk.

Mål, satsingsområder og strategiske grep

Satsinger på vei mot 2034

Kunnskapsgrunnlag og medvirkning

Næringsstrategien bygger på et bredt kunnskapsgrunnlag.

- Vi har lagt til grunn en rekke forskningsrapporter og utredninger.
- Vi har hentet innspill og synspunkter fra næringsliv, organisasjoner og akademia.
- Vi har deltatt i, og hentet inspirasjon fra arbeidet med nye næringsstrategier i Rogaland fylkeskommune og Sandnes kommune.

Dette er hele kommunens næringsstrategi – derfor har vi presentert og forankret den internt.

Hvorfor en næringsstrategi?

Stavanger er fylkets største kommune og har en sentral rolle i regional utvikling. Næringsstrategien er forankret i kommuneplanens samfunnsdel, og skal bidra til å nå bærekraftsmål knyttet til satsingsområdet «Regionmotoren».

Stavanger er en stor industrikommune, med gode forutsetninger for å videreutvikle moderne og variert industri som grunnlag for vekst i arbeidsplasser og verdiskaping.

Godt samarbeid med nabokommuner, utdannings- og forskningsmiljø og næringsliv er avgjørende for å videreutvikle et mer variert næringsliv i regionen.

Næringsstrategien skal bidra til å utvikle en by som er sunn og god å bo i, og som er attraktiv for næringsliv, arbeidstakere og besøkende.

Innovasjon og infrastruktur

Bygge solid infrastruktur, fremme inkluderende og bærekraftig industri- alisering og bidra til innovasjon.

Samarbeid for å nå målene

Styrke gjennomføringsmidlene og fornye globale partnerskap for bærekraftig utvikling.

Anstendig arbeid og økonomisk vekst

Fremme varig, inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle.

Region- motoren

Gode hverdagsliv

Grønn spydspiss

Hvorfor haster det med omstilling?

Næringslivet i regionen er i stor grad knyttet til olje- og gassproduksjon, og konjunktursvingninger for store ringvirkninger. Framskrivninger og investeringsplaner viser at investeringene i disse næringene vil avta. Samtidig krever internasjonale trender og økt politisk trykk i klimaspørsmål omlegging til et grønnere og mer bærekraftig næringsliv. Denne utviklingen gir Stavanger-regionen særlige utfordringer.

Næringsutvikling mot det grønne skiftet skal videreutvikle eksisterende næringer i en mer bærekraftig retning, og bidra til økt verdiskaping i regionen. For å sikre nødvendig vekst i sysselsetting, og offentlige inntekter, er regionen avhengig av et konkurransedyktig og velfungerende næringsliv med «flere bein å stå på».

Konkurransen om arbeidsplassene og bedriftene vil bli hardere i årene framover, både nasjonalt og internasjonalt. Her står regionene i Norge i et

konkurransforhold. Petroleumsnæringen har i stor valgt å lokalisere seg til Stavanger-regionen, mens konkurransen er mer åpen når det gjelder omstilling i eksisterende og utvikling av nye næringer – her er gjerne de andre storbyområdene like attraktive. Summen av regionens samlede konkurransefortrinn blir derfor enda viktigere i tiden framover.

Et godt regionalt samarbeid med kommuner, akademia, fylket, kunst- og kulturaktører, organisasjoner og eksisterende næringsliv er viktig for å lykkes i denne konkurransen. Det har vært og vil i enda større grad være viktig å ha et overordnet perspektiv på næringsutviklingen, og å stå sammen når ressurser skal fordeles.

Hvordan lykkes vi?

Stavanger-regionen har med sin unike kompetanse et konkurransefortrinn i omstillingen mot det grønne skiftet. Utfordringsbildet viser at omstilling, diversifisering, attraktivitet og kunnskap er viktig. Regionen er avhengig av et konkurransedyktig og velfungerende næringsliv med «flere bein å stå på» for å sikre fremtidig verdiskaping og grønn omstilling.

Store globale utfordringer som klima, energi og bærekraft sammenfaller direkte med utfordringsbildet i Stavanger-regionen. Dette danner et godt grunnlag for å lykkes internasjonalt med utgangspunkt i kunnskap, kompetanse og naturgitte forutsetninger som finnes lokalt i regionen. Lykkes vi med dette, vil Stavanger regionen bidra direkte til FNs bærekraftsmål.

Forskning viser at det er mer sannsynlig at en region kan utvikle konkurransefortrinn i «beslektede» næringer. Dette innebærer at regionen har størst sjans for å lykkes dersom en tar i bruk og kombinerer kompetanse og kunnskap som allerede finnes i det lokale næringslivet og FoU-miljøene. Dette vil kunne danne grunnlag for etablering av nye næringer og markeder, som bygger på en unik kunnskapsbase som det vil være vanskelig for andre regioner å konkurrere med.

Et stort mangfold av beslektede næringer er derfor viktig for omstillingsevnen. Det gir også større robusthet ovenfor markedsendringer. For folk som bor og jobber i regionen betyr dette at det vil bli enklere å komme tilbake i jobb ved arbeidsledighet ettersom kompetansen vil være etterspurt i beslektede næringer.

Medvirkningsarbeidet, forskning og analyser viser at for vår region ligger nøkkelen til å lykkes med dette i å benytte kunnskapen i petroleumsnæringen, og finne nye markeder for å videreutvikle teknologi som allerede er i bruk i petroleumssektoren. Vi har en voksende havbruksindustri og en teknologisektor som både står på egne bein og trekker på kunnskap fra petroleumsnæringen.

Regionen har et unikt kompetansegrunnlag for å utvikle nye næringer som er sammensatte og vanskelige for andre å kopiere.

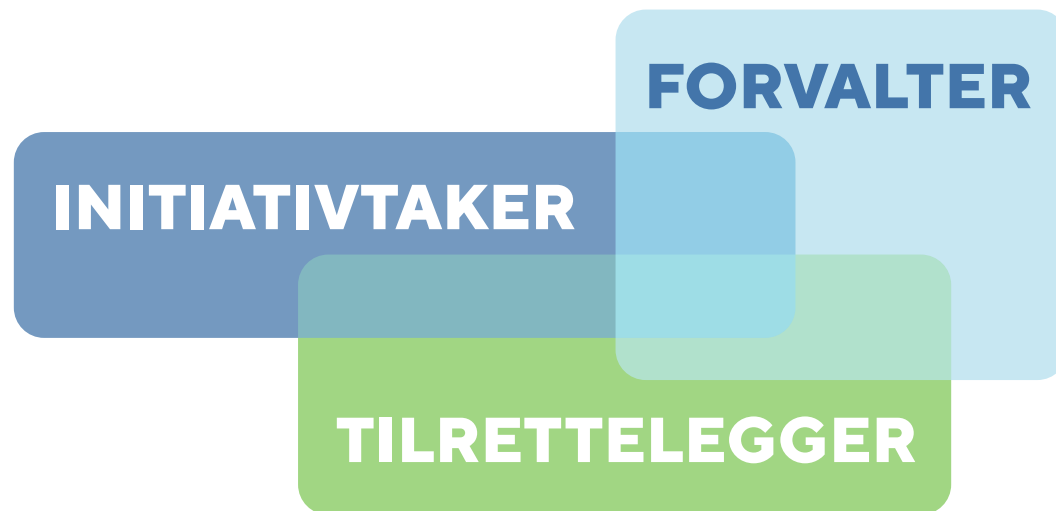

Hvordan skal kommunen bidra?

Kommunen skal skape gode vilkår for næringslivet og støtte aktivt opp om satsingsområdene i strategien. For å lykkes med dette arbeidet, skal kommunen være initiativtaker, tilrettelegger og forvalter.

- **Kommunen som initiativtaker** skal være en pådriver for utviklingsprosjekter i samarbeid med næringsliv og forskningsmiljøer. Kommunen skal ta en proaktiv rolle i å tiltrekke nye virksomheter, kunnskap og kapital til regionen.
- **Kommunen som tilrettelegger** skal yte tjenester overfor næringslivet og gjøre det attraktivt for virksomheter, gründere og arbeidskraft å være lokalisert i Stavanger-regionen.
- **Kommunen som forvalter** skal ivareta brede samfunnsmessige interesser i henhold til offentlige lover, forskrifter og reglement.

Disse rollene er viktige for kommunens evne til å styrke eksisterende og utvikle nye næringer, og må ivaretas på en god måte for å lykkes med næringsstrategien.

Mål

Stavanger-regionen skal være storbyområdet med størst konkurransekraft og verdiskaping i landet, og være ledende på grønn omstilling.

Derfor skal vi:

**BIDRA TIL AT DET
SKAPES ATTRAKTIVE
ARBEIDSPLASSE**

**UTVIKLE EN
BÆREKRAFTIG, FRAMTIDS-
RETTET OG MANGFOLDIG
NÆRINGSSTRUKTUR**

**BYGGE VIDERE
PÅ REGIONENS HISTORIE
OG FORTRINN**

Dette satser vi på, og slik skal vi gjøre det

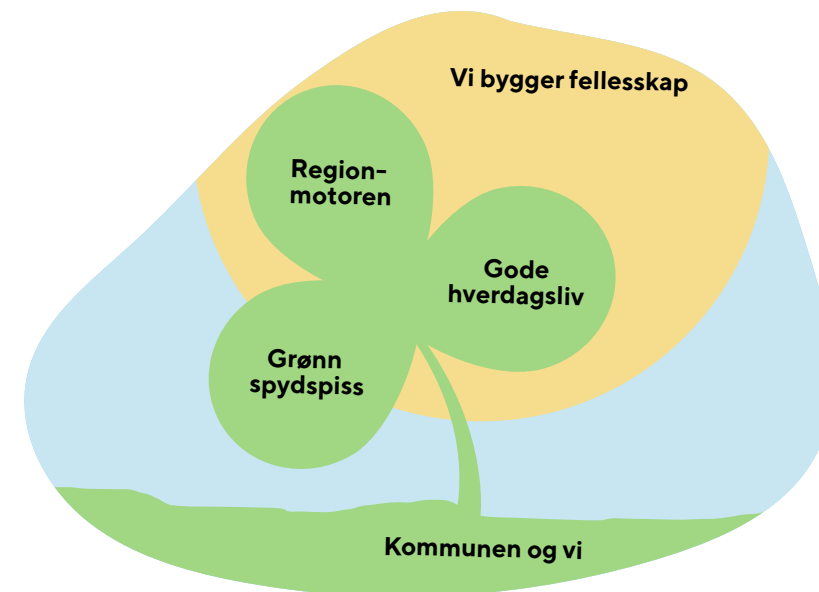
Strategien er bygget rundt områder vi skal satse på, og måter vi skal gjøre det på:

- **Fire satsingsområder** – som tar utgangspunkt i regionens konkurransefortrinn og behov for omstilling.
- **Fire strategiske grep** – som utgjør kommunens verktøykasse, og som skal bidra til at vi når målene.

Mål, satsingsområder og strategiske grep

Satsinger på vei mot 2034

Mål, satsingsområder og strategiske grep

Våre fire satsingsområder

Energihovedstaden

Stavanger har i løpet av de siste 50 åra utviklet seg til energihovedstaden i Norge. Energi er regionens hovednæring, og vil være viktig i lang tid framover. Samtidig er det et stort potensial for videreutvikling innen fornybar energi som havvind og hydrogen, både på operatør- og leverandørsiden.

Det er flere aktive og internasjonalt ledende kompetansemiljøer i regionen. Mange av de samme bedriftene utvikler løsninger rettet mot karbonfangst, bruk og lagring. Her er mye av kompetansen fra petroleumssektoren direkte overførbar, og næringene ventes å ha en høy eksportandel, sysselsetting og verdiskapings- og lønnssevne.

Erfaringer og kompetanse fra olje-, gass- og kraftproduksjon er fortrinn og forutsetninger for å lykkes med omstilling til det grønne skiftet. Dette vil også være i tråd med EUs strategi for grønn vekst.

Foto: Jan Ane Wold, Woldcam

Foto: Lyse

Landbruk og havbruk

Stavanger er en stor landbruks- og havbrukskommune. Jordsmonn og klima gir regionen noen av Norges mest produktive landbruksområder. Lysforhold, klima og tilgang på naturgass gir Ryfylkeøyene konkurransefortrinn for gartnerdrift i veksthus. Det er potensial til å øke verdiskapingen, styrke verdikjeder, øke ressursutnyttelsen og utvikle og foredle produkter basert på gode, lokale råvarer. Dessuten er Stavanger størst i landet på produksjon av sau, og i fylkestoppen på egg, slaktekylling og melk.

Stavanger er landets fjerde største oppdrettskommune, og regionen er allerede tung på teknologi, forskning og forproduksjon. Havbruksnæringen sysselsetter mange, og det er rom for store lokale ringvirkninger når næringen vokser ut av fjordene og ut i åpent hav. Næringen har mål om økt volum og å ta i bruk nye produksjonsteknologier.

Tilgang til gode råvarer og unik kompetanse har gitt Stavanger en posisjon som matby, med flere av Norges beste restauranter.

Industri, teknologi og kompetanse

Teknologi og kompetanse bidrar til å utvikle nye typer industri, knoppskyting fra nåværende industri og å styrke markedsposisjonen. Teknologi- og tjenesteutvikling ved hjelp av digitalisering, automatisering, robotisering og kunstig intelligens kan bidra til å utvikle nye, attraktive arbeidsplasser og mer bærekraftige løsninger.

Stavanger-regionen har bygget en unik kompetanse gjennom 50 år med olje- og gassnæring, kombinert med lange tradisjoner innen kraftproduksjon og mekanisk industri. Som resultat av dette har vi et unikt næringsliv, bedrifts- og kompetanseklynger, samt kunnskapsmiljøer som utvikler teknologi over et bredt spekter. Denne kompetansen kan bidra til å løse globale utfordringer innen klima, helse, demografi, energi og bærekraft, samt åpne nye markeder for lokalt næringsliv. Flere av bedriftene har høy verdiskaping med et stort vekstpotensial.

Opplevelser, reiseliv og kultur

Stavanger-regionen er Norges mest internasjonale og utadrettede storbyområde. Kort vei fra storbyen til veldrevne kulturlandskap og storslagen natur på øyer og i fjorder, gjør det enkelt å kombinere byliv og kultur-opplevelser med naturopplevelser og aktiv ferie.

Matbyen Stavanger byr på kulinariske opplevelser i verdensklasse, basert på kortreiste råvarer, fra jord og fjord til bord.

Festival- og konferansebyen Stavanger er vertskap for mer enn 30 festivaler, kultur- og idrettsarrangementer årlig, Norges største matfestival – Gladmat – inkludert. Høy kompetanse på store arrangementer, god overnattingskapasitet og gode forbindelser internasjonalt gir rom for vekst.

Stavanger er også en kulturby som anerkjenner hvor viktig kunst og kultur er for samfunnet og kommunens attraktivitet.

Gode rammebetingelser og tilrettelagt infrastruktur skal stimulere til bærekraftig turisme med høy lokal verdiskaping, basert på naturlige og historiske fortrinn.

Foto: Gladmat

An aerial photograph of a coastal city, likely Oslo, Norway, showing a dense residential area, a large harbor, and several islands. A large, light blue, semi-transparent shape is overlaid on the bottom left of the image, containing the text.

Slik gjør vi det – våre fire strategiske grep

Beste vertskapskommune

Stavanger ble i 2019 kåret til Norges beste vertskapskommune for næringslivet. Det forplikter og inspirerer. Kommuner som lykkes med næringsutvikling er gjerne tett på næringslivet, tilpasser seg raskt og sørger for kort vei mellom idé og handling.

Kommunen skal legge godt til rette for næring i det kommunale planverket, og ha et høyt servicenivå for eksisterende virksomheter og etablerere. Kommunen som innkjøper skal stimulere til nyskaping og grønn vekst i lokalt næringsliv.

Derfor skal vi

- være tett på næringslivet og skape gode møteplasser
- ha kapasitet og kompetanse til å gripe muligheter, og ha «beredskap for flaks»
- legge til rette for best mulige rammebetingelser og attraktive næringsarealer
- utvikle et hurtigspor for næringslivet i møtet med kommunen
- være en døråpner til nye markeder
- utvikle et godt regionalt samarbeid

Attraktiv storbyregion

Stavanger-regionen skal være en magnet for næringsliv, kapital og kompetanse, der det skal være attraktivt å starte og drive næring. Vi skal tiltrekke oss fremtidens arbeidstakere og barnefamilier – da er både bolig, utdanning, kunst- og kulturopplevelser, og friluftsområder viktig. På samme måte er dette viktig for at næringslivet skal velge regionen.

Næringer forankres og utvikles i regionale arbeidsmarkeder, verdikjeder og kunnskapsnettverk på tvers av kommunegrenser.

Innovasjonssamarbeid med lokale og regionale aktører er viktig for bedrifter. Velfungerende regionale økosystemer er viktige for innovasjons- og vekstevne. Derfor er et godt regionalt samarbeid mellom kommuner, fylket, kunst- og kulturaktører, organisasjoner og næringsliv viktig.

Derfor skal vi

- styrke merkevaren Stavanger-regionen
- se næringsutvikling og stedsutvikling i sammenheng
- utvikle et godt regionalt samarbeid
- utvikle matbyen Stavanger – fra jord og fjord til bord
- utvikle Stavanger som testregion for nye idéer
- gjøre storbyen og øyriket til foretrukne reisemål
- gjøre Stavanger til en attraktiv arena for internasjonale arrangementer
- utvikle Stavanger som kulturby

Framtidsrettet næringsliv

Stavanger-regionen har med sin unike kompetanse et konkurransefortrinn i omstilling mot det grønne skiftet. Dette gir oss et godt grunnlag for å utvikle nye, konkurransedyktige næringer som bygger på eksisterende kunnskap.

Det framtidsrettede næringslivet er komplekst, og gir større robusthet og omstillingsevne. Det gir varige konkurransefortrinn og grunnlag for høy verdiskaping over tid.

Derfor skal vi

- være ledende på grønn omstilling
- bygge på den unike kompetansen vi har for å skape nye næringer med høy verdiskaping og sysselsetting
- være en pådriver for Norges mest moderne og bærekraftige matproduksjon, både innen landbruk og havbruk
- styrke innovasjonsmiljøene (klynger, nettverk) som katalysatorer for næringsutvikling og nye arbeidsplasser
- være landets beste vertskommune for gründere og oppstartsselskaper

Internasjonalt samarbeid

Stavanger har innbyggere fra mer enn 180 land og et næringsliv som er internasjonalt rettet og lever av eksport.

Internasjonalt samarbeid er samskaping, mangfold, kunnskapsutbytte og inkludering. Det kan deles inn i hovedbolkene inngående, utgående og vertskap. Disse beskriver kommunens rolle i forskjellige sammenhenger med samarbeid over landegrensener, men også vertskapsrollen på hjemmebane.

Globale megatrender som påvirker hverdagen er felles med byer i andre land: klimaendringer, demografiske endringer og digitalisering. EUs grønne vekststrategi svarer på flere av disse og er i tråd med satsingsområdene i strategien. Kunnskaps- og erfaringsdeling i nettverk og prosjekter er viktig for å kunne utvikle lokale løsninger på globale utfordringer, og for å ivareta innbyggernes og næringslivets behov.

Derfor skal vi

- være en åpen og inkluderende by
- utvikle samarbeidet med Stavanger-regionens Europakontor
- dele kunnskap og hente erfaring gjennom nettverk, prosjektsamarbeid og delegasjoner
- samarbeide med næringslivet for å tiltrekke kompetanse og bedrifter som bidrar til å videreutvikle næringslivet og styrke Stavangers internasjonale posisjon
- gjøre det enkelt for internasjonalt næringsliv å etablere seg
- aktivt søke næringsmuligheter innenfor EU/EØS-samarbeidet

